

Сұхбатдош

“АВЛОНИЙ роли менга омад келтирди”

“Авлоний” бадий фильмі катта экранларға чиқарылғач, көнг жамоатчылар уни яхши күтиб олды. Фильмдә Абдулла Авлоний сиймосини Хоразм давлат мусиқалы ва драма театри актёры, “Дүстлик” ордени соһиби Алишер Йўлдошев гавдалантирган. Күйидә у билан сұхбатни эътиборингизга ҳавола этамиз.

— Алишер ака, аввало, “Авлоний” бадий фильмі таасуротлари билан ўртоқлашсангиз...

— Аввало, Абдулла Авлонийдек буюк мұдалим, серкіра фаолият соһиби ролини экранда гавдалантириш менга насыб этганидан хурсандман. Сабаби 100 дан зізд талабор орасидан мен танланғанман, мазкур фильмни яратишғояси фильм суратта олиннишидан бир, бир ярим йиллар олдин пайдо бўлиб, ишлар бошланган экан. Рахматли ғозувчи Тоҳир Малик қаламига мансуб “Қалдирғоч” кассаси фильмдаги асос қилиб олинган. Асар асосан Абдулла Авлоний кундаликлари асосида яратилган бўлиб, унда бомбомизнинг босиб ўтган ҳаёт йўли ҳакида ҳикоя қилинади. Фильм режиссёри Музаффар Эркинов ғозувчи Тоҳир Малик билан фильм яратишғояси ҳакида сұхбатлашиб, сценарий ёзиши мөхир сценарийнавис Муқаддас Усмоновага тоширишади. Шундай қилиб, сценарий тайёр бўлади. Энди унга актёrlарни ташлаш қолади. Режиссёр бош қаҳрамон ролига муносиб актёр ташлаш учун вилоят театрларида сафарга чиқади. Ана шундай кунларнинг бирда бизнинг жамоага ҳам келиб, мен билан қизиқиб қолди. Ижро қилган ролларимни томоша қилди. Орадан иккича ойлар ўтгач, кастингда қатнашишга Тошкентта таклиф этишиди. Яна бирор вақт ўтиб эса кутимаган кўнгироқ бўлди.

Шундан сўнг ролга жиддий тайёрларик кўра бошладим. Авлонийнинг умр йўли, бетакор ижодий фанологияни ҳакида жуда кўп ўқиб ҳам ўрганишинг тўғри келди.

— Фильмнинг асосий ғояси нималардан иборат?

— Фильм Абдулла Авлонийнинг 1919 йил Афғонистонга қилган дипломатик сафари ҳакида. Мамлакатда катта ўзгаришлар рўй берәтган даврда яшаган Авлонийнинг турлича фикрлар, оқимлар, сиёсий туумлар ўтасидаги курашларга нисбатан кечгандан ичи тўйулари, миллатнинг сұхбатларига үчун қилган ҳаракатлари мазкур фильм асосини ташкил этади. Ҳанда, жумладан, аввалига жадидчилар қаторида бўлган Авлонийнинг кейинчалик шўролар ҳукуматига хизмат қилишининг сабаблари, Афғонистон сафар пайтида унинг ўша ҳукуматга нисбатан пайдо бўлган қарши фикрлари, миллат ва юрт учун чин юрақдан жон кийитилиши билан боғлиқ воқеалар фильмнинг асосий ғоясини дидир. Бир пайттар тузум ғояларини улуғлаган, унга бағишлаб шеърлар ўзган ва кейинчалик бу тузумнинг сароб эканлигини аңглаб етган Авлоний: “Мен бутун умр ҳалқим маърифати учун курашдим, янги тузум келганида эргашдим, аммо бу йўл-

нинг хатолигини жуда кеч англадим”, деб ёзган экан.

— Ушбу фильмдаги иштирокингиз сизнинг кино экранлардаги ёрқинчи қишингиз бўлди, шундай эмасми?

— Ҳа, тўлақони бадий фильмдаги биринчи ишим десам ҳам бўлади. Аммо бундан олдин фильмларда кичик-кичик эпизодик роллар ижро этганиман. Масалан, Россиялик кино икодкорлар суратга олган Умар Хайём ҳақидаги 13 қисмдан иборат “Ҳақиқатгуй” фильмидаги қози ролини ижро этганиман. Бобур ҳаётини ҳақидаги “Йўлбарс изидан” фильмидаги Бобурнинг устози ролини ўйнаганман. “Авлоний” бадий фильмидаги кейин сериала билан бадий фильмлардан таклифлар бўлгапти. “Малак” сериалида рол ижро этганиман. “Авлоний” фильмидаги ролим менга омад келтириди. Фильмнинг премьера бўлаётган пайтада – Мустақиллик байрами арафасида “Дўстлик” ордени билан мукофотландим.

— Фильмда каттагина актёrlар жамоси ишлади. Улардан нималарни ўргандингизми?

— Албатта. Театр бошқа, кино бошқа. Театрда ролда қилинган ҳатони кейинги намойишларда тузтешга имконият бўлади. Қинода эса йўқ. Фильмда элимизнинг кўзга кўринган устоз санъаткорлари билан рол ўйнадим. Отабек Ҳақбердинев, Аброр Йўлдошев, Матеқуб Матжонов, Мұхаммадали Абдукундузов, Жавоҳир Зокиров каби актёrlар билан бир сафда туриб ижод қилдик. Ёзининг жазирамасида учтўрт ойлаб съеёмка жараёнларида иштирок қилиш, рол масъулитияти бариб кийин кечди. Аммо фильм премьераси куни бу қийинчилликнинг барни унтутилди.

— Олийгоҳда ўқиган даврингиз, устозларнинг ҳакида ҳам гапирсангиз...

— Мактабни тамомлаб 1977 йил театра оддий иши бўлиб ишга кирганман. Ўша пайтлари Ўзбекистон ҳалқ артисти Санъат Девонов Хоразм театрида режиссёр бўлиб ишларди. Кунларнинг бирида Санъат ака мени олдига қақириб, “сенга рол берсам ўйнайсанми” деб қолди. Майли, дедим, “Ошик Фарид ва Шоҳсанам” спектаклини қайта саҳналаштириш ниятим бор. Яна киноларда бир-бираидан бетакор роллар ижро этсам дейман.

— Мазмунли сұхбатнинг ҳашкабар.

Бароҳида ўқидим. Талабалигимда кўплаб катта-кичик роллар ижро этдим, “Оқ илон”, “Министр хоним”, “Инсонликка номзод” спектаклларида етакчи ролларни ижро қилганиман. Олийгоҳи тамомлаганимдан сўнг дастлабки иш фаолиятимни А.Қаҳҳор номидаги Республика са-

тира театрида бошладим. Бу даргоҳда 1992 йилгача фаолият юритиб, республикамизнинг таниклик актёrlарни билан спектаклларда катта кичик ролларни ижро этиши насыб этди. Айниқса, Лутфилла Саъдуллаева, Гулчехра Саъдуллаева, Хайрулла Саъдиев, Шуҳрат Расулов, Клара Жалиловна, Баҳтиёр Ихтиёров, Асрор Тошкенбов каби устоз санъаткорлардан актёrlик сир-асрорларини ўргандим. Сатира театри менинг кейинги фаолиятим шаклланишида пойдевор вазиравини ўтади десам, муболага бўлмайди.

Мен бир умр устозларимдан миннатдорман. Биринчи устозим отам ва амакиларим бўлади. Чунки отам Ҳайитбой Вафоев, уларнинг укалари Назар ва Икром Вафоевлар жўровоз санъаткор бўлган. Болалик пайтларимдан уларнинг ижоди мэнда катта қўзикиш ўйготиб, санъат сари етаклаган. Кейинчалик Узбекистон ҳалқ артисти Шуҳрат Девонов, Қорақалпогистонда хизмат кўрсатган артист Надежда Никифоровалардан кўп нарсани ўргандим...

— Сизни нафақат актёр, балки режиссёр сифатида ҳам яхши биламиш. Театр саҳнасида кўплаб спектакллар саҳналаштирган-гиз...

— 1992 йил Хоразмга ўзимнинг жонажон театримга ишга қайдим. Театр саҳнасида тарихий, драматик ва комик роллар ижро этдим. Мана, 4-5 йилдирки, ўзимни режиссёрлик соҳасида ҳам синаб кўрпаман. Шу пайтагча 10 дан зізд спектакл саҳналаштиридим. Уларни томошабинлар илк кутиб олишяпти. Бундан хурсандман.

— Келажакдаги режаларнинг ҳакида ҳам сўзлаб берсангиз...

— Орзусиз одам – қанотсиз күш. Бир вақтлар устозим Санъат Девонов саҳналаштирган “Ошик Фарид ва Шоҳсанам” спектаклини қайта саҳналаштириш ниятим бор. Яна киноларда бир-бираидан бетакор роллар ижро этсам дейман.

— Мазмунли сұхбатнинг ҳашкабар.

Болтабой МАТҚУБНОВ
сұхбатлашиди.

Эълонлар

“PLANETA PLUS” МЧК (СТИР 205791962) ўз устав фондини 8 365 000 сўмдан 1 095 000 сўмгача камайтирилишини маълум қилади. Мурожаат учун телефон (+998 99) 800-55-01.

Яшнобод (оддини Ҳамза) туманинадаги 152-мактаб томонидан 1988-1989 йилларда Воеводина (Лоншакова) Наталья Николаевна номига берилган № 790/141 рақамли аттестат йўқолганилиги сабабли бекор килинади.

1993 йил 19 февралда Фозилбаев Нуридин Рафкатович номига берилган 05-01/5211 рақамли давлат джалопатномаси йўқолганилиги сабабли бекор килинади.

Янгиюл транспорт ва хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежи томонидан 2019 йилда Ҳайитбоев Анвар Гайрат ўғли номига берилган К № 5731794 (рўйхат рақами 2946) рақамли диплом йўқолганилиги сабабли бекор килинади.

Тошкент Ахборот технологиялари университети томонидан 2019 йилда 710-19 гурӯҳ талабаси Мирзаев Озод Засфар ўғли номига берилган талабалик гуҳномаси йўқолганилиги сабабли бекор килинади.

“Attention Print” МЧК (СТИР 303223914) ўз устав фондини 1 501 050 000 сўмдан 759 981 615 сўмгача камайтирилишини маълум қилади.

У миллат келажаги учун қайғурган

Сұхбатдош

Реклама

LAHZALI TO'LOV TIZIMI

24/7

“Ипотека-банк” АТИБ тадбиркорлик субъектларини қўллаб-куватлаш ҳамда уларнинг вақтларини тежаш мақсадида “Лаҳзали” тўлов тизимидан фойдаланишингизни тавсия этади.

“Лаҳзали” тўлов тизими юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар ўртасида онлайн режимида банклараро пул ўтказмаларини амалга ошириш имконини беради ва **24/7** вақт давомида (дам олиш ва байрам кунлари ҳам танаффусларсиз) фаолият кўрсатади.

Банкнинг “Интернет-банкинг” тизимидан фойдаланувчи mijozlаримиз ушбу хизматдан бемалол фойдаланишлари мумкин.

Хизматлар лицензияланган

www.ipotekabank.uz

“ЗАМОНАВИЙ КУЛТИВАТОР”ЛАР ЎЗБЕКИСТОНДА Далварзин таъмирлаш заводида ишлаб чиқарилган

АФЗАЛЛИГИ:

- 3 нуқтага тақилади.
- Қатор оралиғи 60 см.дан 90 см.

ОРГАНЛАРНИ:

- Чуқурлиги, ерга ботиш кучи,
- ўсимлиқдан қочириш тез амалга оширилади.

БИРВАҚТДА:

- Култивациялаш;
- Суюқлик пуркаш;
- Минерал ўғит солиш;
- Чуқур юмшатиш ишларини бажаради.

Маҳсулот сертификатланган

Мурожаат учун тел.: (93) 549-15-15, (98) 121-18-07. E-mail: gazgtz@mail.ru